

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 87

Číslo 39

23. září 2007

Cena: 6 Kč

SPOMIENKA NA MAJSTRA JANA HUSA NA LETNEJ SLÁVNOSTI

Náboženská obec Bratislava venovala nedeľu 8. 7. 2007 pietnej spomienke Majstra Jana Husa v Brezovej pod Bradlom, pri buste tejto významnej historickej osobnosti. Za početnej prítomnosti obyvateľov malebného západoslovenského mestečka sa niesol celý akt v oslavnom duchu jeho učenia, ale aj smútku nad tragickým ukončením života v Kostnici 6. júla 1415. Po prejavocho hodnotiacich život i dielo tohto veľikána, ktoré predniesli sestra farárka ECAV v Brezovej Mgr. Vierka Mosná a biskup CČSH na Slovensku ThDr. Jan Hradil, Th.D., a uložení kvetov a vencov pred Husovu sochu, zazneli chorály v podaní mužského speváckeho zboru ECAV v Brezovej. Ich umelecký prednes pozdvihol slávnostnú atmosféru celej udalosti. Medzi chorálmi zaznela aj najznámejšia husitská pieseň "Ktož jsú Boží bojovníci". Súčasťou spomienky bola aj bohoslužba v miestnom evanjelickom chráme, kde poslužil prítomným svojou kázňou náš brat biskup ThDr. Jan Hradil, Th.D. Mgr. Vierka Mosná venovala svoju pozornosť činnosti Majstra Jana Husa ako kňaza, výnimočného kazateľa a humanistu. Po službách Božích nás privítali cirkevníci spolu so svojou pani farárkou v Zborovom dome, kde sme s nimi pri sladkom a tekutom pohostení zotrvali v dlhšej bratskej besede v radosť z vzájomného stretnutia a bližšieho spoznávania. Tu nás pani farárka Vierka Mosná oboznámila aj s históriou bradlianskeho cirkevného zboru ECAV, o čo prejavili naši cirkevníci veľký záujem. Okrem iného povedala, že cirkevný zbor vznikol v r. 1610. Jeho

prvým farárom bol Adam Mihuda zo Sliezska. Od r. 1733, keď im kostol definitívne odobrali rím. katolíci, nemali Brezovania kostol až do r. 1784. V uvedenom roku v novom kostole zvestoval slovo Božie aj člen štúrovskej družiny Jozef Miloslav Hurban. V r. 1811 sa od Brezovej pod Bradlom odtrhla časť nazvaná Košariská, kde si zvolili ako prvého evanjelického farára a. v. Pavla Štefánika – otca generála Dr. Milana Rastislava Štefánika.

V závere návštevy kraja pod Bradlom sme si prezreli aj ďalší chrám Boží. Kostol cirkevného zboru Košariská – Prieasné, ktorý prisluguje sviatosti a rozvíja vnútromsijsnú prácu dvom obciam - Košariskám a Prieasnému spolu s okolitými roztratenými kopanicami. Od 14. mája 1996 bol Košarisko-prieasniensky kostol vyhlásený Ministerstvom kultúry SR za kultúrnu pamiatku. Okrem iných pozoruhodných historických artefaktov je v ňom aj vyrezávaná krsitelnica, v ktorej bol v r. 1880 pokrstený aj syn Pavla a Albertíny Štefánikovcov Milan Rastislav.

Navštívili sme aj cintorín v Brezovej, kde nás miestny pedagóg histórie Peter Uhlík sprevádzal a oboznámil s významnými, dnes už nežijúcimi, osobnosťami tohto hlboko cítiaceho a mysliaceho evanjelického a. v. kraja. Taktiež sme vzdali hold generálovi Milanovi Rastislavovi Štefánikovi pri jeho monumentálnom pomníku na Bradle, z ktorého sme mali možnosť sa pokochať pohľadom po celom tomto malebnom kraji.

Zuzana Betty Hudecová,
Bratislava

Dr. Jan Hradil, Mgr. Vierka Mosná, Mgr. V. Solárik a Jiří Vohryzka

Hnutí KATALYZÁTOR PŘÍNOSEM I PRO NÁS?

V roce 1999 založila skupina mladých duchovních z různých církví hnutí, které se nazvalo "Katalyzátor" ("Catalyst"). Jejich cílem bylo reagovat na potřeby mezi duchovními vůdci, orientované na novou generaci duchovních z různých církví. Zdá se, že všechno v této oblasti je orientováno na kompromisy a myšlení generace čtyřiceti- až šedesátiletých duchovních.

Katalyzátor se snaží tyto potřeby zaplnovat organizováním konferencí, zaměřených speciálně na generaci duchovních do 40 let. Na konferenci v říjnu 2000 v Atlantě se podílelo 1500 duchovních. Od té doby nalezlo do hnutí cestu přes 40 tisíc mladých duchovních a letos je na konferenci přihlášeno přes 10 tisíc účastníků, kteří se chtějí blíže seznámit s prací "Katalyzátoru". Hnutí se zaměřuje na širokou škálu témat: organizační vedení, osobní vedení, integrita, charakter, vztahy, týmová práce a další. Jeho členové využívají ke své činnosti hromadné sdělovací prostředky, filmy, hudbu, literaturu, přednášky a řadu dalších společenských aktivit. Proto také vliv hnutí neustále sílí.

Katalyzátor je ovšem víc, než pouhé konference. Má za cíl být filtrem pro duchovní vedení, zajišťovat trvalé vzdělávání, inovační aktivity a zdroje pro odstraňování konfliktů v církvích. Většinu členů Katalyzátoru tvoří duchovní z Římskokatolické církve, ale je mezi nimi i mnoho duchovních z jiných křesťanských církví. Katalyzátor chce pomáhat vytvářet novou generaci duchovních tým, že přináší nové velké myšlenky a návrhy, praxi i náplň života a činnosti, které budou naši generaci přetvářet v souvislosti s jejím posláním duchovního vedení. Každá generace potřebuje své vlastní vůdce, kteří slyší Boží volání, jdou za ním, rostou ve svém povolání a přijímají pověření od Boha. Naše doba není jiná. Ovšem církev v Americe, tak jako v dalších tradičně křesťanských zemích, čelí pochmurné prognóze, jedné z nejhorších v našich

dějinnách. Pokud se v příštích několika desetiletích nestane něco zásadního, pak se křesťanské církve podle předpovědi sociologů stanou bezvýznamnými a neúčinnými pomníky. Naléhavě potřebujeme nové duchovní vedoucí. Jejich poselství musí být hluboké a působivé. Spojit se, být inspirováni, angažovat se v hlásání Božího království, zapalovat vášeň pro Krista, jít a něco dělat, to je úkol pro nejbližších 30 let.

Abychom podnítili naše společenství k činnosti, zahájili jsme kampaň "Udělej něco teď" ("Do something now"). Příliš mnoho křesťanů se omezuje na to, že říká mnoho slov a dělá málo skutků. Stydíme se, že většina křesťanů je pohoršena nebo pohnuta "velkými důsledky" největších problémů, před jakými kdy lidstvo stálo – čistá voda k pití v zemích Třetího světa, péče o životní prostředí, HIV-AIDS v Africe, přehlížení moderního otroctví, rizika bídy, ale nedělají nic. Jestliže chceme něco změnit, neděvejme se dál, než na našeho souseda, jehož první pohled na Boha mohou být naše špinavé ruce.

Před dvěma roky jsme zahájili projekt "Čistá voda pro Rwandu". Dosud jsme shromáždili přes 400 tisíc USD na zajištění čisté vody pro lidi v této zemi. Loni jsme se začali zaměřovat na světový obchod s lidmi, kde spolupracujeme s organizací International Justice Mission v boji za ukončení této hrozné praxe.

Letos se chceme zaměřit na problémy v naší vlastní zemi.

Pro lepší pochopení celého hnutí uvádějí

Dokončení na str. 3

POCTA PRO ASAFU

V tuto chvíli asi nebude většina čtenářů vědět, kdo ten Asaf byl. Já sama jsem ho objevila teprve nedávno, i když patřím mezi horlivé čtenáře Písma.

Všimla jsem si v Knize žalmů, že dvanáct z nich (50, 73-83) je věnováno nějakému Asafovi. Není to obvyklé. Ze všech 150 žalmů jen dva jsou věnovány Jedútúnovi (39, 62) a další dva (88, 89) jakémusi Hémanovi Ezrachijiskému. Začala jsem se zajímat o to, kdo asi byli tyto muži. Je možno dnes o nich ještě něco dalšího zjistit?

Vzhledem k tomu, že autorství mnoha žalmů se připisuje samotnému králi Davidovi, dalo by se usoudit, že tyto muže dobře znal a právě proto jim uvedené žalmy připsal. Rozhodla jsem se pátrat v jeho nejbližším okolí. V 15. kapitole 1 Pa se popisuje slavnostní přenesení Boží schránky do Jeruzaléma. Pisatel, který byl zřejmě očitým svědkem a který měl zřejmě

celou událost co nejdříve vylíčit, nevynechal nic důležitého. A tak ve verši 17. jsou jmenovitě uvedeni: Héman - syn Joelův, Asaf - syn Berekjášův a Élan - syn Kušajašův (Kíšiho), kteří v průvodu zručně hráli na cymbály. O tom, že tyto tři mužové byli předními zpěváky (sólisty), není žádných pochyb. Jenom nevíme, který z nich byl tenor nebo bas. Zato je zde velmi zajímavá zmínka o tom, že vysoký zpěv byl doprovázen hrou na harfu, zatímco hluboký citarami.

V 6. kapitole 1 Pa, kde jsou uvedeny rodokmeny těchto zpěváků, se dovídáme, že Héman stál uprostřed, po jeho pravici Asaf a po levici Étan. Ve své službě stáli vždy takticky podle svého pořádku. Zdá se tedy, že toto pořadí bylo z nějakého důvodu důležité. Nenapadá mne jiné vysvětlení, než že už v těchto dávných dobách bylo řazení orchestru a sborů stabilní, stejně tak, jako je tomu dnes.

V 16. kapitole 1 Pa, která má název Davidův bohoslužebný řád, se dočteme, že Asaf byl představeným a jeho zástupcem Zekarjáš. V této kapitole je také jmenován s Hémanem i Jedútún s tím, že měli s sebou pozouny, zvučené cimbály a nástroje k Božím zpěvům.

Dle ustanovení krále Davida pak kněží, zpěváci a hudebníci každodenně chválili a vzývali jméno Hospodina. Před Boží schránkou zazníval sólový a sborový zpěv, bubny, zvučené cymbály, flétny, polnice, citary, harfy a nějaký osmistrunný nástroj. Kněží pak troubili na pozouny. Když si dáme práci, můžeme vyhledat jména zpěváků, hudebníků i kněží. Všechno se dochovalo.

A pak si řeknete, všechna sláva, plní tráva. Avšak pro ty, kteří tenkrát pěli a hráli k počtě a slávě Boží, to neplatí. Jejich jména zůstala zachována v Bibli už tři tisíce let a věřím, že tomu tak bude i v budoucnu.

Jindřiška Kubáčová

Všechno se zkracuje

Už tomu bude bezmála dvacet let, co jedna slečna z našeho domu, když mě mýjela, zvolala: „Dobrý!“ Pomyslel jsem si, že se jí asi něco v životě podařilo, tak jsem odvětil: „To mám radost.“ Ale ona se na mě poněkud divně podívala, takže jsem měl pocit, že jsem reagoval nepatřičně.

Zanedlouho jsem se setkal v trolejbusu se známým, povyprávěli jsme si, a když vystupoval, řekl významně něco jako: „Na skle.“ Myslel jsem, že mě upozorňuje na vosu rejdicí po okně, ale žádnou jsem neviděl. Zahlédl jsem však ještě toho známého, jak stojí na zastávce a vrtí hlavou. Doma jsem nad těmito případy dlouho přemýšlel a dospěl jsem k závěru, že to možná byly nedopovězené pozdravy. Ale jak na ně odpovídat? Zkusil jsem nejprve říct tu druhou část, tedy „den“ nebo „večer“, případně „danou“. Ale zase následovaly ty divné pohledy a vrtění hlavou.

Nevěděl jsem, co se to děje. Vysvětlení jsem našel v knížce Bohumila Hrabala *Postřižiny*, kde jedna z postav, pan doktor Gruntorád, poučen faktem krátkých vlasů, sukni a rádiových vln, říká: „Všecko se zkracuje a konce tomu zatím není.“ Porozuměl jsem pak v této souvislosti lépe úsloví: „Čas jsou peníze.“ Tím, že se zkracuje mluvené i psané slovo (v esemeskách je prý běžné psát místo „dojednat - do1“, místo „odvěky - o2ky“, místo „ušetřit - use3“, místo „kosmický - k8icky“ atd.), je mně jasné, proč na naší ulici parkuje tolik aut, že se už nemohou vejít a vbrzku bude nutno vybudovat v nedalekém parku podzemní garáže. Ušetřený čas prostě přináší kapitál.

Tendence zkracovat slova má ještě jeden velký klad, přejde-li to do spisovné češtiny: úžasně se tím zlevní knihy a časopisy, protože potřebovaného papíru bude asi o 40 % méně. Vezměme si například začátek *Babičky* Boženy Němcové ve zkrácené úpravě: „Babi mě sy a dvě dce. Nejstar ži mno let ve Víd u přá, od nichž se vda.“

Příznám se, že já si na to v mém věku těžko zvyknu. Proto odpovídám na „Dobrý“ - „Dobrý den“ a na „Nashle“ - „Nashledanou“. Esemesky nepiši. Je pravda, že tím pádem nebohatnu, ale jsem spokojen s tím, co mám.

Zdeněk Svoboda

MATEŘSKÝ ÚL

aneb *Podobenství o demokracii, která je založená na osobní odpovědnosti a kázni*

(pokračování z minulého čísla)
„Jo, ale to nám neuhlídá Bránu,“ odpověděla Melissa.

„No to asi ne, ale pomyslete na to, jak delikátní je moje postavení, sestro. Mám úžasný apetit a nerada pracuju. Práce není dobrá pro ducha. Můj instinkt mi říká, že dokážu na ostatní působit umravňujícím dojmem. Byli by horší, nebýt mě.“

Ale Melissa už měla jasno a spěchala na pole panenského bílého jetele, který je pro znavenou včelu stejně konejšivý jako pro ženu pletení.

„Myslím, že tenhle náklad vezmu chůvičkám,“ řekla, když skončila. „Vždycky se těším, že tam budu mít chvilku klidu,“ a odletěla s dvěma malými hrudkami pylu pro děcka.

Na čtvrtém plodišti potkala houf rozčilených sester bzučících jedna přes druhou.

„Chvilíčku! Nechte mě složit náklad. A teď, co se děje, Sacharisso!“

„Sedá sestra, myslím tu ochmýřenou,“ přišla a řekla, že musíme být venku a sbírat med, dokud je slunce, protože život je krátký. Řekla, že kterákoli stará včela se může starat o naše děcka - a taky že to tak jednoho dne bude. To není pravda, že ne, Melisso? Žádná stará včela nás nemůže vystrnadit od našich dětí, že ne?“

„Ovšem že ne; krmíme děti, dokud jsou naše hlavy měkké. Když naše hlavy ztvrdnou, jdeme pracovat na

pole. To ví přece každý.“

„Říkaly jsme jí to! Říkaly; ale ona jen zavlnila tykadly a řekla, že všechny umíme snášet vajíčka jako Královny, když budeme chtít. A já se obávám, že spousta z těch naivnějších sester jí uvěřila a zkoušejí to. Taková zaslíbenost!“

Sacharissa spěchala k zalepené buňce, jejíž víčko pulsovalo, jak se včela zevnitř pokoušela dostat ven. „Pojď dopředu, poklade!“ mumlala, a jemně ji vytahovala za křehký vrcholek. Bledá, mokrá a zmačkaná věc se mátožně zvedla na líhni. Sacharissin tón se najednou změnil. „Tak, žádné mrhání časem. Jdi na rámeček a hlas se!“ řekla. „A zítra večer v šest nastoupíš jako chůvička v mém oddělení. Počkej moment. Co to máš se svou třetí pravou nohou?“

Mladá včela ji tiše zvedla - nepochybně trubčí noha neschopná sbírat pyl.

„Děkuji. Nemusíš se hlásit až do pozítří.“ Sacharissa se obrátila k družce. „To je od oběda pátá anomálie vylihnutá v mém oddělení. Nelíbí se mi to.“

„Vždycky jich nějaké množství je. Nemůžeš zabránit několika překrmeným dělnicím, aby čas od času snášely vajíčka. Ovšem jsou z toho jen trpasličí trubci.“

„Ale nám se líhnou trubci s žaludky dělnic a dělnice s trubčími žaludky a albíni a mrzáčci s pomíchanými

nohama, kteří nemohou sbírat pyl - jako tamto ubohé stvoření. Nevadí mi trpasličí trubci víc než tobě (stejně všichni v červnu umřou), ale to stále líhnutí zrudl mě děsí, Melisso!“

„Jak jste úzkoprsá! Všichni jsou tak rozkošně chytří a nevšední a zajímaví,“ pípla Zavíječka z trhliny za nimi. „Pojď sem, drahoušku, roztomilé kačátko, a řekni nám všechno o svých pocitech.“

„Přeju si, aby odtáhla!“ Sacharissa snížila hlas. „Ona vyhledává ty - ehm - zrůdičky, jakmile oschnou a mucká se s nimi po koutech a ony úplně podlehnou jejím lichotkám a nechťejí dělat to, co je správné.“

„Domnívám se, že je tady taková spousta zásob a navíc jsme příliš překrmení na to, abychom se rojili,“ řekla Melissa.

„To je pravda,“ ozval se za nimi Královnin hlas. Ony hned nevnímaly těžký královský krok, který rozechvěl prázdné buňky. Sacharissa jí ihned nabídnla něco k jídlu. Královna jedla a vlekla své unavené tělo kupředu.

„Můžete navrhnout nějaká opatření k nápravě?“ řekla.

„Nové zásady,“ vyjekla Zavíječka ze své šterbiny. „Budeme je tiše a klidně aplikovat - později.“

Rudyard Kipling

Přeložili: Michaela Procházková a David Pacovský
(pokračování příště)

Z kazatelského plánu

17. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Ježíš Kristus přišel na svět, aby zachránil hříšníky

Perikopa evangelia promlouvá do našeho svědomí. Zdalipak přicházejí i za námi do církve lidé ze světa proto, že touží uslyšet Ježíšovo slovo a se Spasitelovou pomocí vyvázat z osidel hříchu? Nebo snad o takové lidi nestojíme a jsme uzavřenou společností podobnou někdejšímu farizeům? Izolujeme se od zjevných hříšníků a necháváme je na pospas jejich osudu? Potom ovšem církvi chybí chvíle pravé radosti z nalézání ztracených a tím i motivace k účinné misi. Pokud by církev nedovedla nebo nechtěla pracovat ve světě podle Kristova slova a příkladu, zvěstovat Boží milosrdenství kajicníkům, mohl by ji Bůh shledat zbytečnou. Odmítnutý kající hříšník mohl by církvi scházet na díle Páně. Což se nestal z nepřítele křesťanů Saula apoštol Pavel? Pozor, aby uvnitř církve nezapustil hřích silnější kořeny než mimo její řady!

Vstup: Jr 4,11-14 (Ex 32,7-14)

Tužby:

2. Aby celá Kristova církev zůstávala v tomto světě oázou milosrdenství, lásky, pokoje a radosti...
3. Abychom odvážně a upřímně svědčili světu o Kristově lásce a přiváděli k Pánu všechny bloudící a hledající...

Epištola: 1Tm 1,12-17

Evangelium: L 15,1-10

K obětování: Ž 37,39-40

K požehnání: Ez 34,11-16 nebo Ž 14

Modlitba:

Prosíme, nebeský Otče, nedovol nám, abychom se Pána Ježíše a jeho evangelia dovolávali prázdňými a neupřímnými frázemi a své srdce ponechávali nezasažené. Připomínej nám stále, co tvůj Syn pro nás hříšné učinil. Probouzej v nás vděčnost i lásku k němu. Dej nám pamatovat na naši odpovědnost a náš závazek dále pracovat na tvém velikém díle, které nám tvůj Syn uložil a zanechal. Kež nikomu z hledajících neznemožníme najít Spasitele a kež také umíme obrácené hříšníky uvítat ve společenství věřících se skutečnou radostí, která bude odleskem tvé radosti z nalezení každého bloudícího a dočasně ztraceného.

Vhodné písně: 32, 61, 92, 173, 189, 190, 195

Nad Písmem

VELKÁ RADOST

L 15,1-10

Keď Ježíš hovorí o Božom kráľovstve, približujú sa k nemu hlavne hriechníci, aby ho počúvali. Farizejom a zákonníkom sa to nepáči. Reptajú proti tomu: „Tento hriechníkovi prijíma a jedáva s nimi.“ Ježišove slová sa dotýkajú srdca týchto hriechníkov a vedú ich k obráteniu z ciest temných na cesty Božie. Farizeji a zákonníci sa považovali byť vyvolenými Bohom a sú to tí, ktorí si myslia, že sú mu najbližšie.

Predstavujem si, že Ježiša poslúchajú len preto, aby hodnotili Jeho výklad. Či nehovorí bludy, či sa drží všetkého ako sa patrí a má. Sú už vo svojich očiach "spravodlivými". Ježíš na ich reptanie odpovie podobenstvami, aby im priblížil, o čo tu vlastne naozaj ide. Ide o radosť v nebi, ale i na zemi, z toho, že pastier nachádza svoju stratenú ovcu a privádza ju späť do svojho ovčína. Má z toho veľkú radosť a o túto radosť sa chce podeliť i s ostatnými - priateľmi a susedmi. Podobná je radosť v nebi z hriechníka, ktorý činí pokánie.

Tú istú radosť zažíva i žena, ktorá stratí jednu z desiatich svojich vzácných mincí. Číslo desať znamená dokonalosť. Keď sa jedna minca stratí, je narušená táto dokonalosť. Nedá jej to a kvôli nej všetko obráti vo svojej izbe hore nohami a vyupratuje ju. Keď ju nakoniec nájde, prežíva nesmiernu radosť. Má ju tak veľkú, že ju chce predat' a podeliť sa o ňu. Zavolá svojim kamarátkam a susedkám. Myslím si, že všetci poznáme

túto radosť a zároveň i úľavu na duši, keď niečo vzácné stratíme a po úpenlivom hľadaní to opäť nájde. Najhorší je ten čas hľadania. Preberáme veci v jednej skrinke, druhej skrinke, nikde to nie je, prejdete do druhej izby a tam preberáte ďalšie skrinky, miesta, kde by sa to mohlo nachádzať, prehľadáte komoru a máte už i pocity zúfalstva a hovoríte si: „Kde to len môže byť?“ Tá vec vám chýba a chcete ju stoj čo stoj nájsť. A tu zrazu z nejakého kúta sa tá vzácna vec objaví a vy prežijete radosť i úľavu z toho, že sa to našlo. V našej kultúre nie je zvykom sa hneď o tieto radosti deliť s ostatnými, ale v Ježišovej i starozákonnej dobe sa ľudia schádzali a predávali svoju radosť druhým, hovorili o tom, čo dobrého zažili.

Každý z nás nejakým spôsobom uveril v Ježiša Krista. Niektorý v detstve, iní v dospelosti. Ja patríam k tým, čo uverili v Pána Ježiša v dospelosti. Stalo sa to ešte počas mojich vysokýchškolských štúdií v prostredí študentského kresťanského hnutia. Po svojom obrátení som mohla zažiť radosť ľudí z môjho obrátenia. A pamätám si, akú mala moja veriaca spolužiačka radosť z obrátenia jednej novej sestry po evanjelizácii na internáte. Skákala a výskala plná radostí z jej obrátenia a povedala mi slová, že veľkú radosť majú teraz v nebi. V tej chvíli som si uvedomila, že je to naozaj veľká radosť, že ďalší hriechník - stratená ovca - sa navrátila srdcom do nebeského ovčína.

Naša ľudská radosť je obmedzená a malá, o čo dokonalejšia a väčšia musí byť radosť v nebi. Je to naozaj zážrak a veľká radosť, keď sa človek bez Boha obráti a vydá mu svoje srdce. Je to proces, ktorý u mnohých trvá roky. A je to tiež veľká radosť, pretože sú za tým dlhé chvíle čakania i modlitebných bojov. Radujeme sa z týchto chvíľ, keď sa človek pred našimi očami navráti k Bohu. Prípadá mi to, že práve týchto chvíľ zažívame v poslednej dobe málo.

Nemáte i vy niekedy podobný pocit?
Henrieta Zejdová

Náš drahý a dobrotivý Bože, ďakujeme ti, že tebe záleží na každom hriechníkovi, že za ním ideš, hľadáš ho, nachádzaš ho a privádzaš ho späť. Ďakujeme, že si našiel aj nás, ďakujeme za radosť z tohto nájdenia, ktorú vkladáš do našich srdiec. Prosíme, privádzaj k sebe stále nových hriechníkov a používaj si k tomu aj nás. Amen

NIE JE TO JEDNODUCHÉ

Liptovská Osada je nádherná podhorská dedinka, v ktorej stojí kostol Cirkvi československej husitskej vrátane budovy farského úradu. Ušľachtilá neogotická stavba, na ktorú sa zložili liptovčania.

Liptovskú Osadu dvakrát za sebou navštívil brat patriarcha dr. Karel Farský a stal sa tam v pravom slova zmysle zázrak. V priebehu pár dní sa do Cirkvi československej (H) prihlásilo 1000 ľudí. Bol to duchovný zázrak a bezpochyby úžasné charisma brata patriarchu. Jeho prvému príchodu bránil nielen miestny katolícky klérus ale aj okresný veliteľ polície. Ubezpečoval brata patriarchu, že mu hrozí nebezpečie. Nestalo sa tak.

Život náboženskej obce mal svoje špecifické dané svojou lokalitou. Obec, ležiaca pár kilometrov od Ružomberka – miesta, kde pôsobil rímskokatolícky farár Andrej Hlinka.

V Liptovskej Osade sa farárom našej cirkvi stal bývalý rímskokatolícky kňaz Matášovský. O jeho utrpení v danom čase sa dochovalo 13 listov. Biskup Vojtaššák, ktorý má byť blahorečený, ho nekresťanský prenasledoval, dokonca ho žaloval u svetského súdu. Rímskokatolícka cirkev v danom kraji historicky predurčená k nástupu "ľudáctva" bojovala proti mladej cirkvi, ktorú v tlači hanlivo nazývala "českozlozdejskou" (materiály sú uložené v archíve autora).

V r. 1934 bola farnosť už celkom konsolidovaná, počet členov presiahol 1200 duší, pribudli na rímsko-

katolícku faru 3 farári, ktorí mali prekonať husitskú krízu. Nepodarilo sa. Ako príklad uvádzam epizódu, o ktorej by mohol ťažko ktokoľvek povedať, že sa stala v 1. československej republike: Manželská dvojica, pôvodne rímskokatolíckeho pôvodu, kedy manžel zomrel ešte ako rímsky katolík, potom manželka konvertovala k Cirkvi československej. Po jej smrti bola pochovaná do rovnakého hrobu, kde odpočíval manžel. V noci na pokyn rímskokatolíckeho farského úradu bola vykopaná s argumentom, že rodovný katolík nebude ležať s herečkou a schizmatickou. – Stalo sa. V r. 1939 však celú vec vyriešil Slovenský štát zákazom našej cirkvi. Príslušníkom Cirkvi československej bola ponúknutá konverzia späť do Rímskokatolíckej cirkvi, tím, ktorí to učinili, bola ponúknutá práca v belgických baniach. O tom som však vlastne písať nechcel. Náš kostol, fara, vrátane hnutelného majetku i vkladných knižiek boli zabavené veliteľom hlinkových gárd. (Protokol je v archíve autora.)

Od r. 1940 až do r. 1991 kostol aj fara prechádzali z ruky do ruky, kostol, celkom zdevastovaný, sa stal skladom stavebnín. V r. 1957 však bolo vysvetlené Cirkvi československej, že sa z kostola stane múzeum Slovenského národného povstania. Nestalo sa.

Od r. 1990 sme požadovali vrátenie oboch objektov, avšak odpoveď Obecného úradu v Liptovskej Osade bola: „My vás tu nechceme.“ A

potom už začali súdne peripetie, ktoré trvali 15 rokov. Vyhrali sme. Zdevastovaný kostol, zdevastovaný faru.

Už 1,5 roka v danom mieste pôsobí ThMgr. Milan Graus. Verte, že v čase, keď som ho uvádzal do úradu ako farára v Liptovskej Osade, som na celú skutočnosť pozeral veľmi skepticky. Ani vydanie kostola a fary v r. 2004 sa neobišlo bez tragikomických zážitkov. U jedného zo súdnych pojednávaní vystúpila 95-ročná babička, ktorá hovorila o tom, že sa „tá česká cirkev s rímskokatolíckou cirkvou v r. 1923 pobila“. Preukázal som, že sa to pobili katolíci s katolíkmi. Po tomto dôkaze sa babička otočila k starostke Liptovskej Osady a povedala: „Ja som ti hovorila, že ma sem nemáš vodiť.“

Prečo vlastne píšem? Prosim niektorého z odvážnych mladých teológov, ktorý by si chcel vyskúšať misijné pole v krásnom prostredí Liptovskej Osady, aby sa prihlásil na adresu:

Diecézná rada CČSH v Bratislave, e-mail: cesh@stonline.sk.

Rozhodol som sa ustanoviť na 1 rok do Liptovskej Osady ešte jedného duchovného, ktorý by ruku v ruku s br. farárom Grausom pokračovali v obrodnej a pastoračnej činnosti. Ubytovanie by bolo na fare. S riadnym služobným pomerom na dobu jedného roka.

**Jan Hradil
biskup**

Kostol v Liptovskej Osade

Homosexualita dle Písma

Mnoho se dnes ve společnosti diskutuje o homosexualitě. Jsou snahy uzdat vztah dvou mužů nebo dvou žen jako legální na úrovni manželství se všemi právy. Toto myšlení proniká i do církve a i zde se o tomto vztahu vedou diskuse, dokonce zda ho nějakým obřadem posvětit.

Homosexualita je proti řádu Božím a proti řádu přirozenému. O Božím řádu mluví jasně Bible. „Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem.“ (Gn 2,24). To je základní příkaz Boží pro manželství, kdy muž a žena se stávají spolupodílníky na stvořitelství řádu Božím. Nečteme zde, že muž přilne k muži.

Homosexuálové jsou v kralickém překladu nazýváni samcoložníci a v novém překladu zvrhlíci nebo zvrátení. Nemají podíl na Božím království. Viz 1 Kr 6,9; 1 Tm 1,10. Homosexuálové bývají také nazýváni Sodomáři. Pro tento hřích bylo zničeno celé město Sodoma. Viz Gn 18,19. V přírodě také nenajdeme, aby spolu žili dva samci. Přirozené je, že spolu žijí samec a samice.

Pokud se mluví na "církvevní půdě" – v církvi o této otázce, pak je nutné si ujasnit, o jaké církvi mluvíme. Pokud mluvíme o církvi jako o zesvětlité náboženské společnosti, čili o náboženském spolku, pak je zde možné diskutovat do nekonečna o všem, i o tom, zda je Bůh anebo není, zda Ježíš Kristus je syn Boží nebo jen člověk, zda království Boží je realitou nebo jen nějakým lidským výmyslem, pak je možné zde diskutovat do nekonečna i o otázkách homosexuality.

Jestliže však chápeme církve jako svolání dítek Božích – eklesia, pak o tom nejsou žádné diskuse. Eklesia žije v poslušnosti slova Božího, v moci Ducha svatého a ne ve svévolnosti. Eklesia o slově Božím přemýšlí, uvažuje, hovoří a zvěštuje.

Homosexualita v jakékoliv formě je těžký hřích. Bereme vážně, že hřích – pokud není odpuštěn a smazán, se vleče do třetího a čtvrtého pokolení? Ex 34,7, Nu 14,18, Dt 5,9. Je známo, že svázanost a nemoci mají často stejný kořen – hřích. Jsou hříchy, které nestačí jen odpustit, ale být rozvázan. Je též veliký rozdíl činit pokání anebo se jen omluvit.

Ježíš přišel, aby hříšným pomohl, hříchy odpustil, rozvázal, uzdravil, aby hříšné spasil. V jeho díle má pokračovat církve. K tomu ji ustavil a vyzbrojil. Je však otázkou, jestli církve v dnešní době, i naše Církve československá husitská, je k tomu vyzbrojena a je schopna opravdu pomáhat, nebo jen diskutovat a foukat bolístky.

(chň)

s různými úkoly, jak to krásně říká apoštol Pavel, nebo Kristus (Mt 23,8-12).

Musíme se vrátit k původnímu plánu. Protože se zabýváme lidmi, musíme se soustředit na tři věci:

- osoba
- proces
- účel

Sedli jste si někdy s vyzrálejšími věřícími a pochopili jste, že můžete pokro-

čit na křesťanské cestě s Bohem? Jestliže opravdu budete chtít, obdržíte k tomu dostatek síly. Zamyslete se na chvíli co by se stalo, kdybychom každý z nás vytvořili z něčoho jakousi křesťanskou kopii sebe samých, dokonce i několikrát. Ohromující, co říkáte? Rozhodněme se angažovat se plně pro království Boží.

**Z angličtiny přeložil
Jiří Tůma**

Hnutí KATALYZÁTOR PŘÍNOSEM...

Dokončení ze str. 1
díme dále několik myšlenek, jak je uvedl jeden ze zakladatelů a mluvčích hnutí, John Maxwell:

Ve svém velkém pověření Ježíš řekl, že máme získávat učedníky, ne konvertity. Nepověřil nás, abychom prostě šli a přinášeli lidem spásu, ale abychom z nich učinili učedníky, kteří by nahradili jednou nás. Jako duchovní si musím být vědom dvou pověření: zaprvé aby společenství, které duchovně vedu, chápalo, co to znamená být učedníky; a zadruhé aby do své služby vnášeli svatost. Církve, která roste, je schopná to obojí plnit.

Co znamená být učedníky?

Není to:

1. Pouhé vyučování křesťanství, pouhé předávání informací pro zajištění znalosti.

2. Koláčky a káva: kamarádství má své místo v církvi, ale učednictví má své místo ve světě, aby zasahovalo i lidi okolo nás.

3. Studium Písma: intelektuální cvičení nestačí, pokud není spojeno se změnou života. Učednictví je víc, než pouhá znalost Božího slova, znamená to žít Boží slovo, mít pravdy z Písma ve svém srdci.

V evangeliu podle Jana čteme: „Kdo chce činit Boží vůli, pozná, zda je mé učení z Boha, nebo mluvím-li sám za sebe“ (J 7,17). Boží vůli nepoznáme pouze přemýšlením, pouze studiem, ale odkrývá se v nás, jestliže ji uplatňujeme ve svém životě, jdeme-li ve

světě. Učedníky Kristovými se stáváme, když začínáme plnit Boží slovo a něco pro to děláme.

Být učedníky znamená:

1. Velké poslání (Mt 28,20): To není návrh, ale příkaz napodobovat to, co dělal Ježíš s dvanácti učedníky.

2. Rozmnožování napodobováním (2 Tm 2,2): Musíme se "rozmožovat", protože pouhým připojováním neudržíme krok s růstem počtu obyvatelstva.

3. Učňovství (1 Tes 2,7-8): Ježíš žil se svými společníky a vkládal do nich svůj život. Ježíš nepoužil řecký model učení (Sokrates, Aristoteles, Platon, Alexandr Veliký aj.), ale model hebrejský – zaškolování. Ježíšovi učedníci si pod jeho vedením všechno zkoušeli a nacvičovali sami.

Původní plán...

Ježíš pro nás vytvořil vzor životního stylu duchovní reprodukce. Bylo to "zaučování" v kontextu reálného života. Sledujme Ježíšovu IDEU duchovní reprodukce:

I - Instrukce v kontextu reálného života

D - Demonstrování v kontextu reálného života.

Ježíš nejenom učil podobenstvími, ale také své učení zviditelňoval. Proč učedníci chtěli, aby je Ježíš naučil se modlit? Protože ho sledovali, jak chodí do ústraní, na horu a tam se modlí.

E - Expozice (vystavování) reálným životním situacím. Ježíš uváděl své učedníky do takových situací a oni se

museli snažit je správně řešit.

A - Analýza v kontextu reálného života. Když si to učedníci vyzkoušeli a prožili to, vrátili se a společně o tom hovořili.

Jestliže znáte historii církve, víte, že první tři století vyučování následovníků Krista probíhala dobře. Církve rostla tím, že se křesťané reprodukovali.

V roce 313 však císař Konstantin udělal z křesťanství státní náboženství a všichni dostali nařizeno být křesťany. Tím byli i nevěřící přinuceni stát se příslušníky křesťanské církve. A z kypícího těla Ježíše Krista, ze společenství, které vzkvétalo reprodukcí, se stala sterilní instituce. Od té doby se křesťanství snaží vrátit se k problému vlastní reprodukce.

Tato strategie vyhovovala do 4. století. Pak jsme dostali gól. Proč?

1. Lidská přirozenost

Snažíme se dostat do oblasti pohodlí – cesta nejmenšího odporu. Lehnout si někde na slunce, opalovat se, nebo se v klidu položit na záda doma. To známe všichni.

2. Rozdělení duchovních a laiků
Mezi duchovními a laiky se rozevřela během staletí široká propast. Myslím, že toto rozdělení na placené pastýře, kteří všechno znají a řídí, a neznalé laiky (mimořádně slovo laik vychází v latině ze stejného kořene jako "idiot") je nejen zbytečné, ale přímo škodlivé.

Takové dělení přece nepotřebujeme, vždyť jsme všichni částí Kristova těla

ZPRÁVY

Setkávání v Semilech

Náboženská obec v Semilech vás srdečně zve na XXIII. podvečer cyklu Setkávání. Hostem je Prokop Siostrzonek, převor kláštera benediktinů v Praze-Břevnově.

Téma: "Mají dnes ještě smysl řeholní řády?"

Rozmlouvat budeme o aktuálnosti myšlenek poustních otců, o cestě převorově k poznání mnišství a smířování rádu v dnešní době.

Setkání by mohlo pomoci překonat různé stereotypní pohledy na tuto starou církevní tradici i mnohé přetrvávající předsudky, s nimiž přistupujeme k fenoménu mnišství v dějinách církve i společnosti. Hovořit budeme také o mnišských komunitách v českých zemích v minulosti i současnosti, konkrétně o radostech a bolestech v tisícileté historii Břevnovského kláštera. Setkání se koná ve čtvrtek 20. září od 18 h ve Sboru dr. Karla Farského v Semilech-Podmoklicích.

Pořad je uskutečněn s finanční podporou Ministerstva kultury ČR.

Těšíme se na vaši návštěvu!

(rst)

Pozvánka na přednášku

Srdečně všechny zveme do našeho sboru, nám. Barikád 1, Praha 3, na přednášku ThDr. Jaroslava Hrdličky "Jan Žižka v životě a díle profesorů Františka Kováře, Zdeňka Trtíka a Jindřicha Mánka", která se uskuteční v Komenského síni ve středu 10. října v 16.30 h. Během přednášky zazní dobová hudba.

Autobusové spojení: č 227, 133 - zastávka Čermínova.

(jh)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

ZTRACENÝ PENÍZ

Nad obrázkem pokoje je devět penízků. Ten poslední, desátý, úplně stejný penízek, se ztratil někde v pokoji. Najdete ho?

(Řešení z minulého čísla: Na dostavbu věže je třeba 21 cihel celých a 7 polovičních.)

Jana Krajčířiková

Dr. Jiří Silný

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Dne 12. září jsme si připomněli 105. výročí narození dlouholetého faráře CČS(H) v Berouně Ladislava Krále. Životem jej od roku 1931 věrně doprovázela manželka Marie, která by 12. srpna 2007 oslavila 100. výročí narození. Vzpomeňte spolu s rodinou na člověka, který za války prošel Malou terezínskou pevností a koncentračním táborem v Dachau, aby byl v roce 1950 znovu zatčen a více jak 7 let vězňen v komunistických kriminálech. Za celou rodinu i dceru Martu vzpomínku napsal

Martin Jindra

Nabídka kalendáře 2008

Jako v uplynulých dvou letech můžete i na rok 2008 mít krásný nástěnný kalendář s fotografiemi ze Svaté země za 150,- Kč k objednání na emailové adrese: haleroval@volny.cz.

Ludmila Hallerová

Seminář Veritas

Veritas, historická společnost pro aktualizaci odkazu české reformace, vás zve na tradiční, již XXVI. seminář, na jehož programu je přednáška o málo známé, ale výrazné osobnosti raně toleranční doby. Na téma: "Tomáš Jurén. Tolerance a hudba srdce" promluví Mgr. Sixtus Bolom z Brna.

Seminář se bude konat v Pardubicích na faře ČCE v ul. Sladkovského č. 638 (6. dům za kostelem ČCE), a to v sobotu dne 20. října v 10 hodin. (Od nádraží jedou k ul. Sladkovského trolejbusy č. 2 a 13 do stanice Tř. Míru - 3. zastávka).

(lh)

Změna telefonu

Náboženská obec v Kadani oznamuje, že staré číslo 474 344 365 již neplatí. Místo něj jsou funkční tato čísla: 732 817 677 a 604 848 541.

(sj)

Rozhovor o Paraguaji

Ekumenická akademie a Český výbor Světového dne modliteb ve spolupráci s Informačním centrem OSN, pořádají 26. září od 14 do 16 h "Rozhovor o Paraguaji". Akce se uskuteční v Informačním centru OSN, Praha 5, Náměstí Kinských 6 (tram 6, 9, 12, 20, stanice Švandovo divadlo).

Hostem rozhovoru bude P. Winfried Moschner, který už téměř 40 let působí v řádu Steylerských misionářů v Paraguaji. Má zkušenosti s prací na chudém venkově i v Asunciónu, hlavním městě země a věnuje se především sociálním otázkám.

Jedním z důležitých projektů, na kterých se podílel, bylo založení zemědělské školy v Curugaty, která místním drobným zemědělcům pomáhá zefektivnit jejich hospodaření (ekologická produkce, vhodná kombinace plodin) a zároveň chránit bohatství přirozeného prostředí. Tento projekt je konkrétním pozitivním příkladem boje proti chudobě i proti klimatickým změnám a to v zemi, kde dochází ve velkém měřítku k likvidaci zbylých pralesů v zájmu nadnárodních koncernů pěstujících exportní plodiny, jako je sója a kukuřice. Rozhovor bude provázen promítáním a na závěr bude předána sbírka pro školu, organizovaná při letošním Světovém dni modliteb v českých církvích, která vynesla přes 100 000 Kč.

KALENDARIUM – ZÁŘÍ

26. 9. 1212 - V Basileji byla vydána Přemyslu Otakaru I. novým římskoněmeckým panovníkem Fridrichem II. (z dynastie Štaufů) tzv. Zlatá bula sicilská (sicilská proto, že Fridrich nedisponoval pečeti říšskou a užil pečeť sicilského krále); Přemysl podpořil kandidaturu Fridricha II. na říšský trůn. Význam listiny: 1. Potvrzovala, že český stát není říšským lénem; 2. Říše bude uznávat jen toho panovníka českého státu, který byl zvolen v Čechách (císař měl odevzdávat jen odznaky královského důstojenství); 3. Zaručovala českému státu suverenitu (pojala jeho území, tedy včetně Moravy a pražského biskupství, jako nedělitelný celek); 4. Přiznávala českému panovníkovi právo dědičnosti královského titulu; 5. Český král měl povinnost zúčastňovat se jen říšských sněmů v Bamberku, Merseburku a Norimberku (tedy v blízkosti hranic), budou-li řádně 6 neděl předem ohlášeny; 6. Český panovník měl dále povinnost účasti na korunovačních jízdách do Říma vysláním 300 jezdců nebo zaplacením náhrady 300 hřiven stříbra; 7. Českému králi přiznán titul říšského arcibiskupa a kurfiřtská hodnost, jež ho opravňovala volit římskoněmeckého krále. Ve stejný den (26. září) obdržel moravský markrabě Vladislav Jindřich listinu, kterou mu Fridrich II. udělil za jeho služby do dědičného užívání "Mocran et Mocran" (zkomolené označení Markrabství moravského). Mezi svědky byl také hrabě Rudolf Habsburský, děd pozdějšího římskoněmeckého krále (první setkání Habsburků s Čechy).

28. 9. 1092 - Vydána byla Břetislavova statuta, jež se týkala zbytků pohanství v zemi (vypovězení všech čarodějů, kouzelníků a hadačů, vykáčení a spálení posvátných stromů a hájů, zákaz pohřbívání mimo hřbitovy aj.).

28. 9. 1322 - Proběhla rozhodující bitva u Mühldorfu mezi Ludvíkem Bavorskem a Fridrichem I. Sličným (Habsburským) o královský titul v Říši. Silný oddíl Čechů v čele s králem Janem Lucemburským přispěl k vítězství Bavorů. Za tuto pomoc dostal český král 4. října t. r. v zástavu Chebsko (od té doby zůstalo součástí Koruny české), slíbené už v roce 1314.

29. 9. 1622 - Dekret kardinála Dietrichštejna vypovídal do dvou měsíců novokřtěnce (habány) z Moravy. Většina se jich uchýlila do Uher, zvláště na Slovensko (Sobotiště, Velké Leváry). Z původních 30 tisíc členů jich zůstalo v zemi na 5 tisíc (v roce 1628 byly vypovězeny i tyto zbytky). Opakovaně byl dekret vydán i v září následujícího roku.

29. 9. 1887 - Narodila se v Praze **Anna Sedláčková** (+ 24. 11. 1969 tamtéž) - slavná herečka a divadelní ředitelka. Již jako šestnáctiletá vystoupila v roce 1903 dcera Aloise Sedláčka Anna na zkoušce v Národním divadle v Praze v chlapecké roli (Robert, Verne: *Děti kapitána Granta*). Angažována byla v roce 1905 a naposledy zde hrála v roce 1936, když mezitím několikrát odešla do Městského divadla na Královských Vinohradech a zase se vrátila, odešla do Divadla V. Buriana a opět se vrátila na první scénu. Co nemohla jiná herečka, to si mohla A. Sedláčková dovolit, neboť byla již od roku 1913, kdy zazářila v roli Lízy (Shaw: *Pygmalion*), skutečnou hvězdou činohry ND. V českém divadle vytvořila herecký typ milostného ženství od pubertálních dívek až po zralé ženy. Nejsilněji její umění zaznívalo tam, kde mohla využít svůj křehký zjev s výraznou mimikou tváře a výmluvných očí. Ve 20. letech si získala přízeň širokých vrstev nejen jako herečka, ale i jako vzor elegance, oblékání a společenského jednání. Byla oslnivou představitelkou rolí z francouzských a anglických konverzačních komedií. Pod vedením K. H. Hilara vytvořila i závažnější úkoly (titulní role, Strindberg: *Královna Kristýna*, 1922). Z významných rolí ve vinohradském divadle zahrála Marii Stuartovnu ze Schillerovy tragédie (1935) a Annu Kareninovou v dramatisaci Tolstého románu (1935). V době své největší slávy sama rozhodovala, co a jak bude hrát. V roce 1939, kdy již o ni velké scény nejevily zájem, si otevřela v Praze Divadlo Anno Sedláčkové, kde hrála velké ženské postavy (titulní role, Ibsen: *Hedda Gablerová*). Uváděla i hry K. Čapky a hrála v nich hlavní postavy (Věc Makropulos) ještě v roce 1940, přestože od začátku německé okupace byl Čapek považován za zakázaného autora. Její dcera Marcela, z níž chtěla vychovat také divadelní hvězdu, matčin talent nezdědila. Po válce již hrála Sedláčková jen občas a upadla do zapomnění. Stejně byla zapomenuta i jako filmová herečka. Sedláčková byla několik let manželkou architekta M. Urbana, který počátkem 30. let projektoval výstavbu Barrandova v Praze. Urban byl i filmovým režisérem společnosti Asum a natočil se Sedláčkovou kolem roku 1913 několik němých filmů (*Konec milování*, *Čtyři roční období*). Největším jejím úspěchem v němém filmu se stala role Kněžny z filmové verze Jiráskovy *Lucerny* v režii K. Lamače v roce 1925.

30. 9. 1872 - Narodil se ve mlýně Štěpěch na Mělnicku **Pavel Ludvík Kučera** (+ 17. 4. 1928 v Praze) - lékař, patologický anatom, bakteriolog a hygienik. Pavel Ludvík Kučera roku 1897 promoval na české lékařské fakultě v Praze. Do roku 1919 byl docentem, později profesorem patologické anatomie, bakteriologie a hygieny na lékařské univerzitě ve Lvově. Roku 1919 se stal profesorem a prvním rektorem Masarykovy univerzity v Brně. Roku 1921 byl přijat do svazku profesorů Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Zároveň byl pověřen budováním Státního zdravotního ústavu Republiky Československé, který vznikl za významné pomoci Mezinárodního zdravotního úřadu Rockefellerovy nadace, a stal se jeho prvním ředitelem. V roce 1925 byl ústav slavnostně otevřen. Kučera a jeho mladí spolupracovníci (čeští lékaři, absolventi amerických škol veřejného zdravotnictví) se zasloužili o to, že ústav vyráběl kvalitní séra a očkovací látky a zajišťoval odbornou základnu pro rozhodování ve všech základních otázkách zdravotnictví první republiky.

(red)

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wucherlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220 398 107, fax: 220 398 123,

mail: cesky.zapas@csh.cz, Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9